

“โมเยอโฏนตา”

[1]

อุณภูมิเมษายน
 ฤดูโหดจนหนาวเสียดกระดูก
 หยาดน้ำที่ชุ่มใบหน้า
 มีอาจช่วยให้มือที่ลูบปาดแห้งกร้านน้อยลง
 หยดเหงื่อและน้ำตา
 ท่วมตัวโถมกายไร้ฤดูกาล

กดปุ่มเบอร์สามก่อนทิ้งทอดกาย
 ในระดับความเย็นที่เท่ากับเบอร์หนึ่ง
 ใบพัดไร้ตะแกรงสายหน้าโครงโครงไปมาวันละยี่สิบสี่ชั่วโมง
 เชื่องช้าสวนทางกับค่าไฟ
 โลกของบางใครร้อนเกินกว่าจะใช้ชีวิต

“โมเยอพลิงโกนเงา ...”
 ฝ้ายขาวในมือของหญิงชรา
 ผูกแขนรับขวัญแขกในบ้านของตัวเอง

[2]

ฝนท่าแรก
 ปลุกกลิ่นไอดินต้นฤดูฟุ้งสู่หัวใจ
 หอมกลิ่นของชีวิต

ข้างจานข้าวหอมมะลิหุงร้อนๆ
 หญิงชรามือสั่นเทา
 ประคองวางแจ่วปลาร้าและยอดผักกิมมึ้น
 ปีนี้โคเสียงทายกินน้ำ หญ้า เหล้า
 เด็กสาวตอบคำถามยาย

ความหวังของชานา
 อยู่กับนัยน์ตาของพระโค

[3]

ขึ้น 6 คำ เดือน 6

เครื่องเช่นไหว้ถูกนำมารวมกันทั้งหมู่บ้าน

บั้งไฟก้านมะพร้าวเปลี่ยนลานริมหนองน้ำเป็นสนามเด็กเล่น

ศาลปู่ตาได้ร่มไทรใหญ่

กลืนรูป กลืนน้ำมนต์เคล้าคละพะฟุ้ง

ไม่มีสิ่งใดน่ากลัวในหัวใจเด็ก ๆ

“โหมเยอโหมนตา”

แม่เฒ่าเรียกผีปู่ย่ามารับเครื่องเช่นไหว้

ผู้เฒ่าพรมน้ำมนต์จากขันในมือ

ควันรูปลอยอ้อยอิงผ่านลำแสงเข้าที่โรยสายลงมาผ่านต้นไทร

“โหมเยอโหมนตา

ออยโจนเจาเจียลลอ โมรอซือออยจะแอดเต้อ”

นั่งก้มพนมไหว้กันเต็มลาน

เสียงอ้ออิงต่างกล่าวเชิญ

“โหมเยอโหมนตา .. โหมเยอโหมน ... โหมเยอ ...”

ความหวังไม่ซ้ำข้อ

คำร้องขอไม่ซ้ำความ

ควันรูปไม่ทันดับ

ผู้เฒ่าลาเครื่องเช่นไหว้

ในเวลาเสียงทวย

ไก่อ้อมทั้งตัวถูกส่งกลับหาเจ้าของ

คอไก่อถูกดึงขาดอย่างว่องไว

คำพยากรณ์ซ่อนไว้ในมือ

[4]

บั้งไฟเล็กริมหนองน้ำฟุ้งทะยาน

เด็กสาวท้ายหมู่บ้านวิ่งมาไม่ทันกลืนรูปควันเทียน

การเสียงทวยคางไก่อเหลือเพียงความเงียบงัน

งอกลับ หักลง สนวนทิศทางอย่างไม่เคยเห็น
 คนรอฟังใจเริ่มต้นไม่เป็นจังหวะ
 ผู้เฒ่าผู้แก่ส่งต่อกันไป
 คนแล้วคนเล่า
 ใบหน้าชราเข้มขรึมปนวิตกกังวลมือไหว้ท่วมหัว
 คำบอกกล่าวของผู้เฒ่า
 ปู่ตาไม่รับไถ่ตัวนี้
 จงไปนำไถ่ตัวใหม่มาเช่นไหว้อีกหน
 ก่อนพ้นฤกษ์ยาม

[5]

“โหมเยอโฆนตา ...”
 เช่นไหว้จนอ้อมหน้า ให้ข้าวในนาออกรวงดีมีราคา

นานนับหลายปี
 หญิงชราบางคนมีเพียงคำขอเดียวซ้ำ ๆ
 ค่อย ๆ ลูบหัวไถ่ตัวเชื่องของบ้าน

[6]

ไม่มีรถไถนาเดินตาม
 มีแต่ชาวนาเดินตามรถแทรกเตอร์
 ฝนดินรอบข้างเริ่มงอกงามเขียวขจี
 ยังไม่มีวีแววการหว่านไถของแปลงปลายนา
 คิวของคนรอนั้น
 ยาวนานทบทวี

ฝนท่าสองท่าสามพรั่งพรูลงมาตามฤดูกาล
 กบเขียดร้องระงมส่งสัญญาณแห่งความหวัง
 รีบไถไปไหนเล่า
 เห็ดเหาะกิโละละสี่ร้อย
 ข้าวหมदनากิโละละสิบบาท
 ชาวนาแปลงข้าง ๆ เสียงดังทักท้วง

[7]

บนขบวนรถไฟชั้นสามที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่เมืองหลวง
เด็กสาวหอบหิ้วกระเป๋าเสื้อผ้า ตะกร้า และถุงข้าวสาร

สร้อยทองสองบาทมรดกเส้นสุดท้าย
หญิงชราควักออกมาพร้อมกับฝ้ายผูกแขน
จากสถานี สู่สถานี
ฝ้ายสีขาวค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีเทาเปียกชื้น
หยาดน้ำตาหลังไหลไม่เลือกฤดู

ในนาไม่มีข้าว
ในเล้าไม่มีไก่สำหรับเดือน 6 ปีหน้า

“โมเยอโถนตา¹

โมเยอ

โมเยอ ...”

ผู้เขียน

รสสุคนธ์ สารทอง

2 มิถุนายน 2567

โพธิ์เรียง, ศรีสะเกษ

¹ โมเยอโถนตา เป็นคำในภาษาเขมร ใช้ในการเรียกผีปู่ย่ามารับเครื่องเซ่นไหว้ในพิธีเลี้ยงผีปู่ตา ตามความเชื่อของชาวบ้านในแถบอีสานที่ว่า เมื่อทำพิธีเลี้ยงผีปู่ตาดีแล้ว ผีปู่ตาหรือผีบรรพบุรุษก็จะคอยปกป้องความคุ้มครองลูกหลานและคนในหมู่บ้านให้ร่มเย็นเป็นสุข รวมไปถึงบันดาลพรต่าง ๆ ตามคำขอของผู้ที่มาเซ่นไหว้